FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT GIUSEPPE TESAURO
fremsat den 26. april 1994 *

Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,

1. Nærværende sag vedrører foreneligheden med traktatens artikel 9 og 12 af et obligatorisk belgisk bidrag, der opkræves ved eksport af kartofler.

2. Den omtvistede ordning er fastlagt i lov af 27. december 1938, som ændret ved lov af 11. april 1983, om oprettelse af Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten (NDALTP, herefter benævnt »Nationale Dienst«), der har til opgave at fremme afsætningen på hjemmemarkedet samt eksporten af landbrugs-, gartneri- og havfiskeriprodukter. I medfør af nævnte lovs artikel 4, litra c), kan Nationale Dienst pålægge fysiske og juridiske personer, som fremstiller, forarbejder, transporterer eller sælger landbrugs-, gartneri- og havfiskeriprodukter, et obligatorisk bidrag for hver enkelt produkt eller produktgruppe.

I medfør af disse bestemmelser har de belgiske myndigheder ved kongelig anordning af 15. maj 1986, som ændret ved kongelig anordning af 14. juli 1987, indført obligatoriske bidrag til finansiering af den afsætningsfremme, som varetages af Nationale Dienst. Ovennævnte anordnings artikel 4, punkt 4, foreskriver bl.a. opkrævning hos kartoffeleksportører af et bidrag på 2 BFR pr. 100 kilo eksporterede kartofler. Dette bidrag er genstand for nærværende sag.

3. Selskabet Lamaire driver virksomhed med forhandling af kartofler. Denne aktivitet er i det væsentlige eksportorienteret. I forbindelse hermed har Lamaire for referenceperioderne 1986 og 1987 betalt bidrag for kartoffeleksporten, jf. artikel 4, punkt 4, i kongelig anordning af 15. maj 1986. Selskabet har nægtet at betale bidrag for referenceperioden 1988.

Selskabet har i det følgende under en sag anlagt ved Rechtbank van eerste aanleg, Bruxelles, gjort gældende, at det omhandlede bidrag er uforeneligt med traktatens artikel 9 og 12, og har følgelig krævet tilbagebetaling af de erlagte beløb. Rechtbank tog ikke påstanden til følge.

4. Appelinstansen, Hof van Beroep, fastslog, at det i traktatens artikel 9 og 12 fastsatte forbud mod afgifter med tilsvarende virkning

* Originalsprog: italiensk.

som indførsels- og udførselstold var umiddelbart anvendeligt. Retten besluttede herefter at udsætte sagen og forelægge Domstolen spørgsmålet om, hvorvidt traktatens artikel 9 og 12 er til hinder for opkrævning af et obligatorisk bidrag, der påhviler udførsel af et landbrugsprodukt, såsom det bidrag på 2 BFR pr. 100 kg udførte kartofler, som er foreskrevet i artikel 4, punkt 4, i kongelig anordning af 15. maj 1986, som ændret ved kongelig anordning af 14. juli 1987.

5. Det skal herved for det første anføres, at ifølge Domstolens faste praksis omfatter forbuddet mod afgifter med tilsvarende virkning som told ved ind- og udførsel enhver afgift, der ensidigt pålægges indenlandske eller fremmede varer, når de føres over grænsen, hvor lav den end måtte være, og hvordan den end betegnes og opkræves, selv om den ikke opkræves til fordel for staten og ikke udøver nogen diskriminerende eller beskyttende virkning, og selv om den belastede vare ikke konkurrerer med nogen indenlandsk produktion [1].

Domstolen har endvidere fastslået [2], at en sådan byrde dog ikke kan betegnes som en afgift med tilsvarende virkning som told, såfremt den er led i en almindelig intern afgiftsordning, der systematisk og efter samme kriterier anvendes på indenlandsk fremstillede og indførte eller udførte varer [3], såfremt den udgør et modstykke til en konkret tjenesteydelse, der faktisk og individuelt er præsteret over for den erhvervsdrivende, og afgiftens størrelse står i et rimeligt forhold til denne tjenesteydelse [4], eller endelig, på visse betingelser, såfremt den vedrører kontrol, der skal udøves for at opfylde fællesskabsretlige forpligtelser [5].

6. Det skal i denne sag for det første fastslås, at det er ubestridt, at det anfægtede bidrag udgør en økonomisk byrde, som ensidigt pålægges af en medlemsstat, og som rammer en bestemt vare, fordi den eksporteres. Desuden, jf. ovennævnte dom i sagen *Sociaal Fonds Diamantarbeiders*, er den omstændighed, at et obligatorisk bidrag, der opkræves på grund af indførsel eller udførsel af en vare, opkræves ikke til fordel for staten, men til fordel for en anden myndighed, uden betydning for kvalificeringen af det nævnte bidrag som en afgift med tilsvarende virkning efter traktatens artikel 9 og 12. Det følger heraf, at det obligatoriske bidrag, der pålægges udførsler af kartofler, og som opkræves til fordel for Nationale Dienst i medfør af artikel 4, punkt 4, i kongelig anordning af 15. maj 1986, skal anses for en afgift med tilsvarende virkning som told ved udførsel, der er forbudt i medfør af traktatens artikel 9 og 12.

7. For det andet skal det præciseres, at bidraget ikke er omfattet af nogen af de nævnte undtagelser i henhold til Domstolens praksis. Det er for det første klart, at det pågældende bidrag ikke opkræves af hensyn til kontrol, som gennemføres for at opfylde

1 — Jf. dom af 1.7.1969, forenede sager 2/69 og 3/69, Sociaal Fonds voor de Diamantarbeiders, Sml. s. 49; org. ref.: Rec. s. 211.

2 — Dom af 27.9.1988, sag 18/87, Kommissionen mod Tyskland, Sml. s. 5427.

3 — Dom af 31.5.1979, sag 132/78, Denkavit, Sml. s. 1923.

4 — Domme af 9.11.1983, sag 158/82, Kommissionen mod Danmark, Sml. s. 3573, og af 30.5.1989, sag 340/87, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1483.

5 — Dom af 25.1.1977, sag 46/76, Bauhuis, Sml. s. 5.

forpligtelser i henhold til fællesskabsretlige bestemmelser. Desuden er det lige så klart, at bidraget udelukkende rammer udførsler af det pågældende produkt og derfor ikke falder inden for rammerne af en almindelig intern afgiftsordning, der systematisk og efter samme kriterier anvendes uden hensyn til de ramte varers oprindelse, herkomst eller bestemmelsessted. Endelig fremgår det af forelæggelseskendelsen og af indlæggene for Domstolen, at bidraget generelt er bestemt til at finansiere Nationale Dienst's afsætningsfremmende virksomhed, og at det derfor ikke er udtryk for »en specifik eller individualiseret fordel for den erhvervsdrivende«, dvs. modstykke »til en konkret tjenesteydelse, der faktisk og individuelt er præsteret over for den erhvervsdrivende, og afgiftens størrelse står i rimeligt forhold til denne tjenesteydelse« [6].

8. En sidste bemærkning er nødvendig. Traktatens artikel 9 og 12 forbyder kun afgifter med tilsvarende virkning som told i samhandelen »mellem medlemsstaterne«, således at bestemmelserne ikke vedrører indførslen (eller udførslen) af produkter hidrørende fra (eller bestemt for) *tredjelande* [7]. Det følger heraf, at traktatens artikel 9 og 12 ikke er til hinder for anvendelsen af et obligatorisk bidrag som det anfægtede bidrag, for så vidt som det pålægges produkter, der udføres til tredjelande, og ikke til andre medlemsstater. I det foreliggende tilfælde tilkommer det således den nationale ret at vurdere, i hvilket omfang Lamaire's eksportvirksomhed foregik til andre medlemsstater eller til tredjelande, og derefter fastslå, i hvilket omfang selskabet var forpligtet til at betale det pågældende bidrag.

Forslag til afgørelse

9. Under hensyn til det ovenfor anførte foreslår jeg Domstolen at besvare det forelagte spørgsmål således:

»Traktatens artikel 9 og 12 er til hinder for opkrævning af et obligatorisk bidrag påhvilende udførsel af et landbrugsprodukt såsom det bidrag på 2 BFR pr. 100 kg udførte kartofler, der er foreskrevet ved artikel 4, punkt 4, i kongelig anordning af 15. maj 1986, som ændret ved kongelig anordning af 14. juli 1987, for så vidt som dette bidrag opkræves af udførsler til andre medlemsstater.«

6 — Ovennævnte dom i sagen Kommissionen mod Italien.

7 — Dom af 10.10.1978, sag 148/77, Hansen & Balle, Sml. s. 1787.